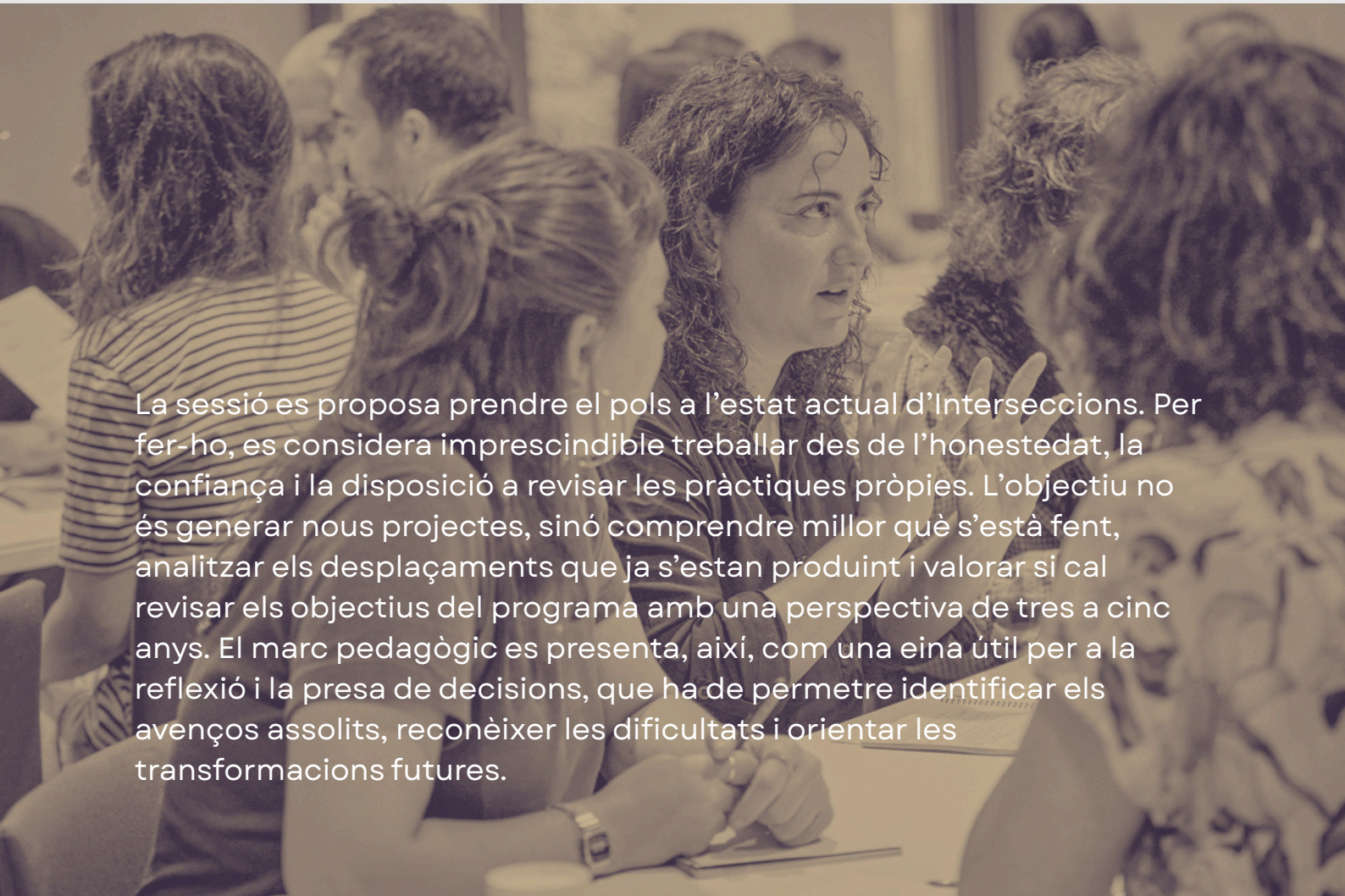
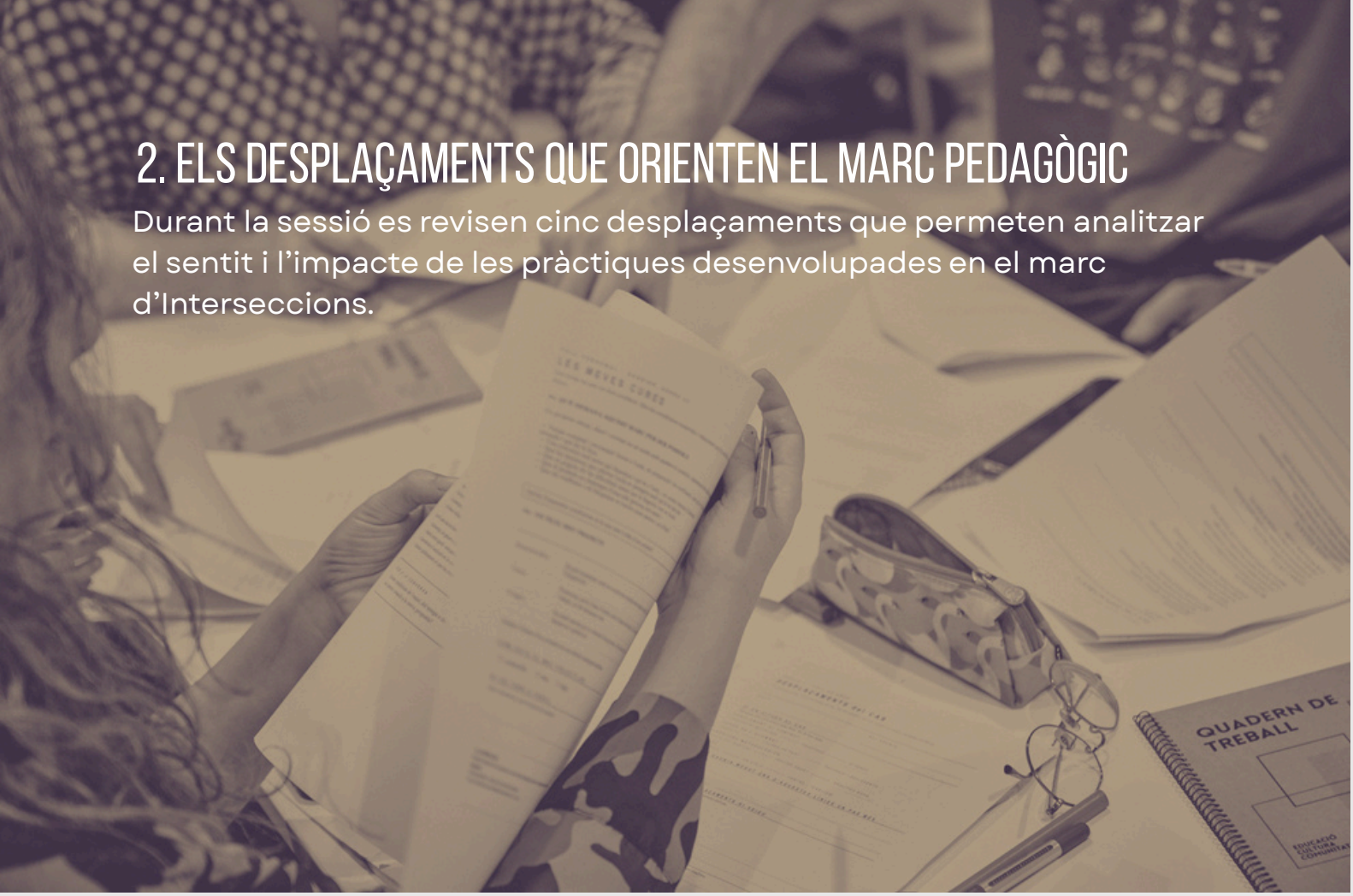
ESCOLA DE TARDOR D'INTERSECCIONS 2026-2027

1. OBJECTIUS I ENFOCAMENT DE LA SESSIÓ

La primera sessió de l'Escola de Tardor es planteja com un espai de treball col·lectiu per presentar el nou marc pedagògic d'Interseccions i validar-lo amb el conjunt d'agents culturals que formen part del programa, incloses les educadorxs (es manifesta la necessitat d'un nom que encaixi amb tots els agents professionals). La voluntat és construir una mirada compartida, consensuar un llenguatge comú i assegurar que el marc pedagògic respongui a la realitat i a les pràctiques dels diferents agents implicats.
Es parteix del reconeixement que Interseccions és un programa ambiciós, que requereix establir ponts entre els diferents àmbits de coneixement i generar espais d'obertura, diàleg i acord. En aquest sentit, l'Escola de Tardor es concep com un grup de treball orientat a compartir reflexions, identificar reptes i construir una comprensió comuna dels objectius i les pràctiques del programa.

La sessió es proposa prendre el pols a l'estat actual d'Interseccions. Per fer-ho, es considera imprescindible treballar des de l'honestedat, la confiança i la disposició a revisar les pràctiques pròpies. L'objectiu no és generar nous projectes, sinó comprendre millor què s'està fent, analitzar els desplaçaments que ja s'estan produint i valorar si cal revisar els objectius del programa amb una perspectiva de tres a cinc anys. El marc pedagògic es presenta, així, com una eina útil per a la reflexió i la presa de decisions, que ha de permetre identificar els avenços assolits, reconèixer les dificultats i orientar les transformacions futures.

2. ELS DESPLAÇAMENTS QUE ORIENTEN EL MARC PEDAGÒGIC

Durant la sessió es revisen cinc desplaçaments que permeten analitzar el sentit i l'impacte de les pràctiques desenvolupades en el marc d'Interseccions.

2.1. EL DESPLAÇAMENT PEDAGÒGIC

El desplaçament pedagògic posa el focus en el valor dels sabers que aporten els agents culturals i en la seva capacitat de generar experiències d'aprenentatge significatives.
Es destaca que aquests sabers no es transmeten únicament des del discurs o des de l'abstracció, sinó que es construeixen a través de l'experiència directa, l'acció i l'experimentació. Per exemple, no es tracta només de parlar del color, sinó de proposar una experiència que permeti explorar-lo, descobrir-lo i, posteriorment, posar-hi paraules.
Aquesta manera de treballar representa una aportació pedagògica específica dels agents culturals, que cal fer visible, reconèixer i posar en valor. Es considera necessari reforçar el prestigi d'aquestes pràctiques i consolidar el diàleg amb els centres educatius, tot evitant que la cultura ocupi un lloc merament complementari o decoratiu dins dels processos d'aprenentatge.
El repte és reconèixer que els llenguatges artístics i culturals generen coneixement i poden transformar les maneres d'ensenyar, aprendre i relacionar-se amb els sabers.

2.2. EL DESPLAÇAMENT CREATIU

La creativitat s'entén com una capacitat present en totes les persones, i no com un talent excepcional que només tenen algunes. Es tracta d'un potencial que es pot activar o inhibir en funció de les condicions, les metodologies i els contextos en què es desenvolupa l'aprenentatge.
Des d'aquesta perspectiva, la creativitat està vinculada a la descoberta, a l'aprenentatge i a la possibilitat d'establir noves connexions amb sentit. Per tant, no es limita a l'execució d'una tècnica ni a l'obtenció d'un resultat estètic concret.
Es proposa reflexionar sobre com opera la creativitat en les pràctiques dels diferents agents culturals, quines condicions en faciliten l'aparició i de quina manera es pot reconèixer i valorar. Aquesta reflexió ha de permetre identificar els moments d'obertura, exploració i descoberta que es produeixen durant els processos educatius.
Un dels reptes és poder compartir i transmetre aquesta manera de treballar, de manera que la creativitat esdevingui un component transversal dels projectes d'Interseccions.

2.3. EL DESPLAÇAMENT METODOLÒGIC

El desplaçament metodològic convida a revisar les maneres de fer i d'acompanyar els processos d'aprenentatge. Es posa una atenció especial en el rol de la persona adulta, en les formes d'ensenyar i en la relació que s'estableix amb el centre educatiu.
La reflexió se centra en com les decisions metodològiques condicionen l'experiència dels infants i joves, les seves possibilitats de participació i el marge d'experimentació de què disposen.
En aquest sentit, es considera important revisar no només què es proposa, sinó també com es proposa, quin grau d'autonomia es facilita, com s'acompanya la incertesa i quin espai es deixa perquè puguin sorgir processos no previstos.

2.4. EL DESPLAÇAMENT VINCULAT A L'ESPERIT CRÍTIC

L'esperit crític es planteja com una dimensió que hauria de ser present en tots els projectes d'Interseccions. Implica qüestionar allò que es considera normal, correcte, majoritari o establert, i revisar els criteris amb què es defineix què és valuós i què és important.
Aquesta mirada també interpel·la els processos d'avaluació: què es valora, quins aprenentatges es reconeixen i quins coneixements ocupen una posició central o secundària.
Els projectes d'Interseccions han de poder generar espais per revisar l'estatus quo i posar en qüestió les normes i les jerarquies que sovint es reprodueixen de manera inconscient. L'esperit crític no es limita, per tant, als continguts dels projectes, sinó que també ha de travessar les metodologies, les relacions i les decisions pedagògiques.

2.5. EL DESPLAÇAMENT DE LES PRÀCTIQUES DOCENTS

El desplaçament de les pràctiques docents està estretament relacionat amb les dimensions pedagògica i metodològica. Fa referència a les transformacions que es produeixen en les maneres d'ensenyar, acompanyar i organitzar els processos educatius.
Es proposa observar quines pràctiques docents s'han modificat al llarg del desenvolupament dels projectes i fins a quin punt aquestes transformacions es consoliden en el dia a dia dels centres educatius.
La possibilitat de compartir l'aula amb el professorat constitueix un element rellevant per afavorir l'intercanvi de coneixements, la revisió de les pràctiques i la construcció de noves maneres de treballar conjuntament.
L'anàlisi d'aquest desplaçament ha de permetre identificar els canvis que es fan visibles al final del curs i valorar-ne la continuïtat i l'impacte.

3. LA CREATIVITAT I LA CONSTRUCCIÓ D'INDICADORS COMPARTITS

[a]	[b]
obedience	**imagination**
promises	facts
future	present
it is	is it?
inert	vital
routine	adventure
accept	proof
disconnected ideas	possible combinations
bore	joy
know	discover
information	passion
written	embodied
repeat	understand
extensive	thoroughness
theory - practice	theory & practice
disciplines of knowledge	culture of knowledge
abstract ideas	important applications
theory	experience
judgement	curiosity
dictate	evoque
brain	mind
right or wrong	trial & error
there	here
quick results	patient process
algebra, geometry, science, history, language...	life
memory	creation
surface	depth
logic	perception
examinatinon	experimentation
casual	causal
listen & repeat	draw, move, play, paint, smell, taste, touch
execute	study
hideous work	beautiful work
conviction	contradiction
knowledge	research
general study for specific ideas	specific study for general ideas
know a subject	love a subject
stimulate progress	respect rythms
strenght	power
superficial aesthetics	aesthetic pervades
manipulate objects	attain objects
fit the world to our perceptions	fit our perceptions to the world
printed outputs	beyond regulations outputs
inert knowledge	active wisdom

Un dels eixos centrals de la sessió és la necessitat d'avançar cap a una comprensió compartida de la creativitat i de les condicions que permeten activar-la.
Es parteix de la idea que tots els agents culturals incorporen una dimensió creativa a les seves pràctiques, però que sovint aquesta dimensió no s'explicita ni es valora prou. Per aquest motiu, es considera necessari reflexionar sobre com es posa en marxa la creativitat, quines decisions la faciliten i quines condicions poden limitar-la.
La proposta no consisteix a avaluar si els infants i joves produeixen resultats creatius, sinó a revisar si els agents culturals estan generant les condicions adequades perquè la creativitat pugui emergir. Això implica analitzar les pròpies decisions i, si escau, renunciar a determinades expectatives, controlar menys els resultats i donar més espai als processos d'experimentació.
Es planteja, així, la necessitat de revisar les condicions de temps, espai, ritme i acompanyament que es posen a disposició dels processos creatius. La pregunta de fons és com es poden obrir possibilitats perquè passin coses inesperades i com es poden sostenir aquests processos sense anticipar-ne necessàriament el resultat.
La sessió també posa sobre la taula la tensió entre el temps dedicat a la preparació, el disseny de les consignes i la contenció de l'activitat, i el temps realment disponible per experimentar. Es convida a revisar si les propostes deixen prou marge per a la descoberta o si, per contra, acaben reproduint resultats previsibles i estereotipats, com pot passar quan una activitat aparentment oberta condueix a reproduir formes o imatges convencionals, com ara cors o unicorns.
En aquest procés, es destaca la importància de no jutjar les produccions segons si agraden a la persona adulta o a la mestra. Perquè la creativitat es pugui desplegar, calen temps, confiança, atenció i un acompanyament que no condicioni excessivament els resultats.

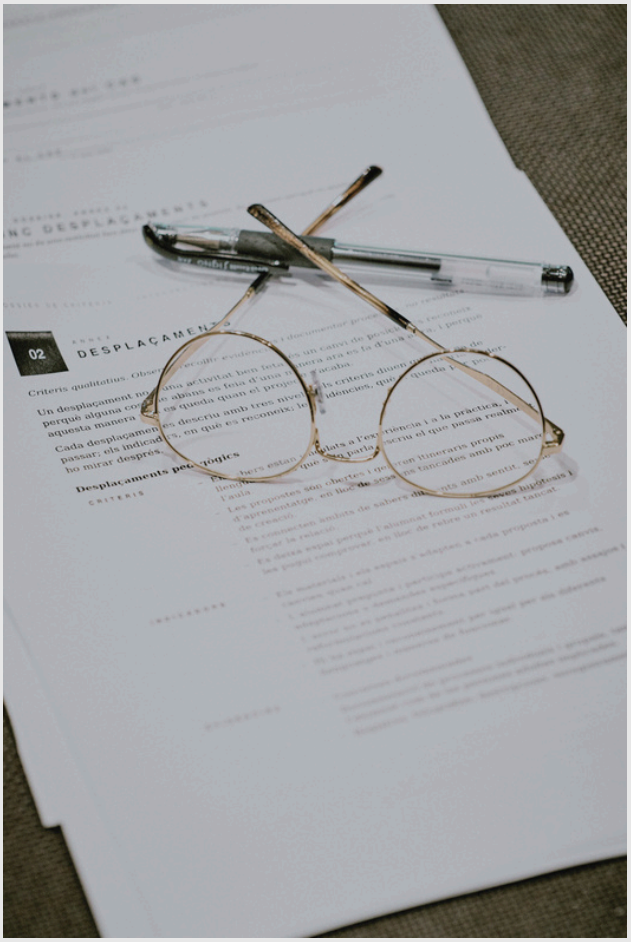

3.1. LA DOCUMENTACIÓ PEDAGÒGICA COM A EINA DE REFLEXIÓ

La documentació pedagògica es presenta com una eina per sistematitzar les observacions, posar-les en comú i construir indicadors compartits. No es tracta d'afegir més feina als equips, sinó de donar sentit a la informació que ja es genera durant els processos educatius i facilitar-ne una lectura col·lectiva.
Es proposa incorporar preguntes que ajudin a identificar l'efecte de les decisions pedagògiques. Una de les preguntes plantejades és

«AIXÒ OBRE O TANCA POSSIBILITATS?»

Aquesta qüestió permet observar si una proposta afavoreix noves connexions, genera preguntes, facilita l'experimentació o, per contra, limita les possibilitats de participació i descoberta.
La construcció d'indicadors comuns es considera un primer pas per disposar d'un llenguatge compartit entre els agents culturals i educatius, que permeti comprendre millor els processos, identificar aprenentatges i orientar les decisions futures.

4. LA INTERSECCIONALITAT COM A PRINCIPI TRANSVERSAL

La interseccionalitat es presenta com un dels eixos fonamentals del marc pedagògic i com una dimensió que ha de travessar tant el discurs com la pràctica quotidiana dels projectes.

La proposta és que aquesta mirada no quedi restringida a una declaració d'intencions o a la incorporació puntual de continguts vinculats a la diversitat. Ha d'estar present en el disseny dels projectes, en els processos de treball, en els referents utilitzats, en les metodologies i en les formes de relació.

Es qüestiona una concepció de la diversitat que la converteix en un tema afegit o en un element decoratiu. Quan la diversitat s'incorpora de manera superficial, sense transformar les estructures ni les pràctiques, corre el risc de quedar reduïda a una representació impostada que no genera canvis significatius.

Per avançar cap a una mirada interseccional, es considera necessari revisar les normes que es donen per descomptades i reconèixer com determinades pràctiques poden reproduir desigualtats i violències. Això implica examinar els propis privilegis, prejudicis i marcs de referència, així com identificar possibles reproduccions del racisme, l'heteronormativitat, el capacitisme i el masclisme.

Aquest exercici requereix disposició a qüestionar-se, a incomodar-se i a revisar allò que sovint es manté invisible. També implica revisar els discursos i els referents que orienten el disseny dels projectes, ampliant les perspectives presents i evitant que la diversitat aparegui només de manera puntual, excepcional o exotitzada.

La interseccionalitat es planteja, per tant, com una pràctica continuada de revisió i transformació, orientada a generar canvis amb sentit en les maneres de concebre, dissenyar i desenvolupar els projectes.

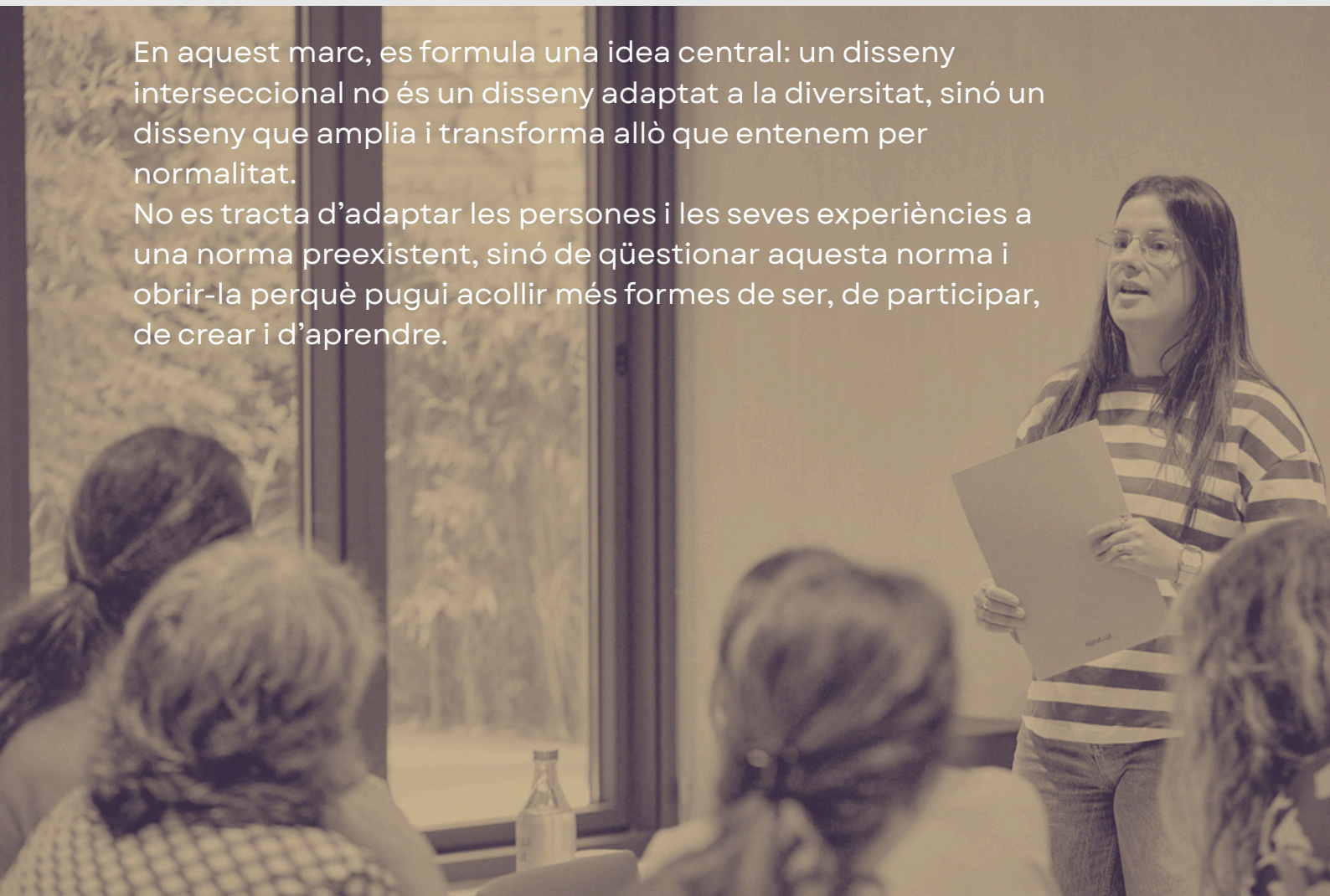
5. LA REVISIÓ DE LES JERARQUIES ENTRE SABERS

La reflexió sobre la interseccionalitat es vincula també amb la necessitat de revisar les jerarquies que determinen quins coneixements es consideren rellevants i quins ocupen una posició secundària.
En aquest sentit, es posa de manifest la importància de poder defensar el mateix valor educatiu dels diferents àmbits de coneixement, de manera que les matemàtiques puguin tenir el mateix pes que la dansa, sense establir jerarquies prèvies entre disciplines.
El currículum educatiu es considera un marc que pot acompanyar aquesta transformació, especialment pel que fa a la revisió de les desigualtats i de les oposicions que estructuren les formes de pensar i organitzar el coneixement.
Tanmateix, es reconeix que disposar d'un marc curricular orientat a aquesta finalitat no garanteix, per si sol, que la transformació es produeixi en la pràctica. Cal continuar treballant perquè aquestes qüestions es tradueixin en decisions concretes sobre els continguts, les metodologies, els referents i els criteris d'avaluació.
La sessió convida a revisar, entre d'altres, les oposicions entre allò masculí i allò femení, allò objectiu i allò subjectiu, així com les concepcions que defineixen quins sabers són importants i quins queden relegats.

6. EL REPTE COMPARTIT D'INTERSECCIONS AL PRAT

La sessió situa aquestes reflexions en el context d'Interseccions al Prat i en la responsabilitat compartida de construir una comunitat de treball capaç d'identificar els canvis necessaris i impulsar-los de manera col·lectiva.
Es reconeix que els diferents agents culturals i educatius disposen d'experiències i coneixements que poden contribuir significativament a aquesta reflexió. Per això, es proposa abordar la revisió des d'una perspectiva constructiva i no penalitzadora, que permeti reconèixer les dificultats, identificar els aspectes que cal transformar i explorar com fer-ho.
El primer pas és prendre consciència de les pràctiques actuals i reconèixer quins elements necessiten ser revisats. A partir d'aquí, es podrà avançar en la definició de possibles canvis i en la construcció d'eines compartides per dur-los a terme.
Aquest procés requereix permeabilitat, capacitat d'escolta i voluntat de desmuntar aquells elements invisibles que condicionen les pràctiques. També implica entendre que la transformació no es produeix de manera immediata, sinó que necessita temps, continuïtat i espais de reflexió conjunta.

En aquest marc, es formula una idea central: un disseny interseccional no és un disseny adaptat a la diversitat, sinó un disseny que amplia i transforma allò que entenem per normalitat.
No es tracta d'adaptar les persones i les seves experiències a una norma preexistent, sinó de qüestionar aquesta norma i obrir-la perquè pugui acollir més formes de ser, de participar, de crear i d'aprendre.

7. CONCLUSIONS I LÍNIES DE CONTINUÏTAT

La primera sessió de l'Escola de Tardor constitueix un punt de partida per a la validació col·lectiva del nou marc pedagògic d'Interseccions. Les reflexions compartides permeten identificar diversos eixos de treball que caldrà continuar desenvolupant:

Construir un llenguatge comú entre els agents culturals i educatius que faciliti la comprensió compartida dels objectius i dels desplaçaments pedagògics del programa.

Fer visibles i posar en valor els sabers culturals, reconeixent la seva aportació específica als processos d'aprenentatge i al diàleg amb els centres educatius.

Revisar les condicions que afavoreixen la creativitat, amb una atenció especial als temps, els espais, les consignes, els ritmes i les formes d'acompanyament.

Avançar en la construcció d'indicadors compartits, mitjançant una documentació pedagògica que ajudi a observar els processos i a orientar la reflexió sense incrementar innecessàriament la càrrega de treball.

Incorporar la interseccionalitat de manera transversal, revisant les pràctiques, els referents, les metodologies i les jerarquies entre sabers.

Identificar les transformacions de les pràctiques docents, especialment aquelles que es produeixen a través del treball compartit entre agents culturals i professorat.

Consolidar una cultura de revisió col·lectiva, basada en la confiança, l'honestedat i una mirada constructiva que permeti reconèixer què cal canviar abans de definir com fer-ho.

En definitiva, la sessió posa les bases d'un procés de treball que vol anar més enllà de la formulació d'un marc conceptual i contribuir a transformar les pràctiques educatives i culturals. El repte és que el nou marc pedagògic esdevingui una eina compartida, útil i operativa per orientar les decisions dels agents d'Interseccions, reforçar el diàleg amb els centres educatius i avançar cap a pràctiques més creatives, crítiques i interseccionals.

INTERSECCIONS
EDUCACIÓ CULTURA COMUNITAT